

BÀI 26: SINH SẢN SINH DƯỠNG TỰ NHIÊN

Câu hỏi ứng dụng:

Câu 1 trang 87:

Quan sát các H.26.1, H.26.2, H.26.3, H.26.4 trao đổi trong nhóm về các câu hỏi và tìm những thông tin để điền vào bảng trang sau.

- Cây rau má khi bò trên đất ẩm, ở mỗi mấu thân có hiện tượng gì?

Mỗi mấu thân như vậy khi tách ra có thể thành những cây mới không? Vì sao?

- Củ gừng để ở nơi ẩm có thể tạo thành những cây mới không? Vì sao?

- Củ khoai lang để ở nơi ẩm có thể tạo thành những cây mới không? Vì sao?

- Lá thuốc bỏng rơi xuống nơi ẩm có thể tạo thành những cây mới không? Vì sao?

Hướng dẫn giải chi tiết:

- Khi bò trên đất ẩm, mỗi mấu thân có hiện tượng thân cây rau má có chum lá và ra rễ phụ.

Mỗi mấu thân như vậy khi tách ra có thể thành cây mới vì cây rau má sinh sản sinh dưỡng bằng thân, thân có rễ và chồi.

- Củ gừng để nơi ẩm có thể tạo thành những cây mới vì trên thân gừng có những chồi non, các chồi này mọc nhô lên khỏi mặt đất, và phát triển thành cây mới.

- Củ khoai lang để nơi đất ẩm có thể phát triển thành cây mới vì khi để nơi ẩm ướt sẽ mọc ra chồi mầm và bén rễ tạo cây mới.

- Lá thuốc bỏng rơi xuống nơi đất ẩm có hình thành cây mới vì lá thuốc bỏng có thể mọc chồi có rễ ở mép lá, mỗi chồi đó ở nơi đất ẩm có thể hình thành cây mới.

STT	Tên cây	Sự tạo thành cây mới		
		Mọc từ phần nào của cây	Phần đó thuộc loại cơ quan loại nào	Trong điều kiện nào?
1	Rau má	Mấu thân	Sinh dưỡng	Ấm
2	Gừng	Thân củ	Sinh dưỡng	Ấm
3	Khoai lang	Rễ củ	Sinh dưỡng	Ấm
4	Lá thuốc bỏng	Lá	Sinh dưỡng	Ấm

Câu 2 trang 88:

Xem lại bảng trên, hãy chọn từ thích hợp trong số các từ: *sinh dưỡng, rễ củ, độ ẩm, thân bò, lá, thân rễ* điền vào chỗ trống trong câu dưới đây để có khái niệm đơn giản về sinh sản sinh dưỡng đơn giản tự nhiên.

Từ các phần khác nhau của cơ quanở một số cây như:.....,.....,..... có thể phát triển thành cây mới trong điều kiện có Khả năng tạo thành cây mới từ các cơ quan.....được gọi là *sinh sản sinh dưỡng tự nhiên*.

Hướng dẫn giải chi tiết:

Từ các phần khác nhau của cơ quan *sinh dưỡng* ở một số cây như: *thân bò, lá, thân rễ củ, rễ* có thể phát triển thành cây mới trong điều kiện có *độ ẩm* . Khả năng tạo thành cây mới từ các cơ quan *sinh dưỡng* được gọi là *sinh sản sinh dưỡng tự nhiên*.

Bài tập ứng dụng:

Bài 1 (trang 88 SGK Sinh học 6):

Hãy kể tên một số cây khác có khả năng sinh sản bằng thân bò, sinh sản bằng lá mà em biết.

Hướng dẫn giải chi tiết:

+ Cây sinh sản bằng thân bò: cây khoai lang, cây rau má, cây trầu không, cây lá lốt, cây thanh long, cây sam nhật, cây khoai nước, cây rau bợ, cây dừa nước, cây rau muống, rau nhút ...

+ Cây sinh sản bằng lá: cây thuốc bỏng, cây càng cua, cây sam nhật, cây bèo cái,...

Bài 2 (trang 88 SGK Sinh học 6):

Hãy kể tên 3 cây cỏ dại có cách sinh sản bằng thân rễ. Muốn diệt cỏ dại người ta phải làm thế nào ? Vì sao phải làm như vậy ?

Hướng dẫn giải chi tiết:

- 3 loại cỏ dại có cách sinh sản bằng thân rễ là: cỏ tranh, cỏ dây, cỏ gà.

- Muốn diệt cỏ dại người ta cần: nhổ thủ công bằng tay hoặc phun thuốc diệt cỏ sinh học làm ngắt quãng quá trình quang hợp khiến cho chúng chết.

- Vì những loại cỏ này sinh sản bằng rễ mà rễ lại sâu trong lòng đất nên chỉ cần sớt lại rễ là chúng lại tiếp tục sinh sản mạnh mẽ.

Bài 3 (trang 88 SGK Sinh học 6):

Hãy quan sát củ khoai tây và cho biết cây khoai tây sinh sản bằng gì ?

Hướng dẫn giải chi tiết:

Trên củ khoai tây có những vảy nhỏ che chồi non rất nhỏ ở bên trong. Để một thời gian sau, những chồi non nhỏ đó sẽ phát triển thành mầm, mỗi mầm nếu đem trồng có thể phát triển thành một cây khoai tây mới. Như vậy, khoai tây sinh sản sinh dưỡng bằng thân củ.

Bài 4 (trang 88 SGK Sinh học 6):

Muốn củ khoai lang không mọc mầm thì phải cất giữ thế nào ? Em hãy cho biết người ta trồng khoai lang bằng cách nào. Tại sao không trồng bằng củ ?

Hướng dẫn giải chi tiết:

- Muốn cho củ khoai lang không mọc mầm phải bảo quản ở nơi khô ráo, thoáng mát.

- Người ta trồng khoai lang bằng dây: sau khi thu hoạch củ, dây khoai lang được thu lại, người ta chọn những dây bánh tẻ (không già và không non), cắt thành từng đoạn ngắn có ngọn, chồi rồi giâm các đoạn đó xuống lòng đất đã được chuẩn bị trước.

- Người ta không trồng khoai lang bằng củ để tiết kiệm kinh phí và thời gian thu hoạch .

Lý thuyết trọng tâm:

1. Sự tạo thành cây mới từ rễ, thân, lá ở một số cây có hoa

- Cây rau má bò trên mặt đất ẩm: Mỗi mấu thân đều có chồi và rễ. Mỗi mấu thân như vậy sẽ tạo thành một cây mới.

- Củ gừng để ở nơi ẩm: khi đó củ gừng sẽ nảy chồi và rễ hình thành cây mới.

- Củ khoai lang để ở nơi ẩm: củ khoai lang hút ẩm, nảy chồi và rễ hình thành cây mới.

- Lá thuốc bỏng có hình thành các cây con có chồi và rễ quanh rìa lá, một thời gian, các cây con rơi xuống đất ẩm ta được cây mới.

2. Sinh sản sinh dưỡng tự nhiên của cây

Từ các thành phần khác nhau của cơ quan sinh dưỡng ở một số cây như: rễ củ, độ ẩm, thân bò, lá, thân rễ có thể phát triển thành cây mới, trong điều kiện có độ ẩm. Khả năng tạo thành cây mới từ các cơ quan sinh dưỡng được gọi là sinh sản sinh dưỡng tự nhiên.